

ועדת המשמעת מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייענש בחומרה

בר אילן

הפקולטה למשפטים

סמסטר ב'

דיני משפחה

פרופסור שחר ליפשיץ

שלומית בקרמן, עו"ד (מתרגלת)

מבחן מועד א' 99-212-01-02

הנחיות לבחינה

1. משך הבחינה 2.5 (שעתיים וחצי).
2. המבחן ייערך עם חומר פתוח - קרי, מותרת הכנסת חומר, מכל סוג שהוא, לחדר.
3. היקף התשובה, (מס' עמודים) הנדרש, מופיע כנתון בסמוך לכל שאלה בנפרד (שימונה לב, לכל שאלה נקבע היקף שונה של עמודים).
4. הכתיבה תעשה בצד אחד של הדף, באופן קריא ומרווח. נא לכתוב כל שאלה בעמוד נפרד. לצערנו, לא נוכל לבדוק תשובות שאינן עומדות בדרישות אלו וע"כ הקפידו על כך.
5. ליד כל שאלה מופיע הניקוד המקסימלי האפשרי לתשובה נכונה, מנוסחת היטב, ומלאה.
6. הערה חשובה: העתקה עיוורת של חומר ממחברת כיתה/ספר/מחברת בחינה אינה תשובה נכונה גם אם יש בה דברים נכונים! התשובה צריכה להיות מנוסחת היטב ומדויקת. יש לשים דגש על יישום החומר הנלמד על פי העובדות בכל שאלה.
7. יש לנמק בקיצור את התשובה ולציין את הבסיס לכך, בצירוף איזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין מן החקיקה והפסיקה (יש לאזכר את המקור וההלכה הפסוקה העולה ממנו, ואין לצטט אותו).
8. חשוב לכתוב בקיצור ולעניין בלבד, על פי הנתונים העובדתיים שבשאלה, ובהתייחס לנשאל בלבד.
9. איחולי הצלחה מרובה לכל הסטודנטים/יות.

ארועון

חיים כיום מדען כבן 50 התחתן עם חווה מורה באותו גיל ב-1984 ולבני הזוג נולדו כארבעה ילדים בגילאים: 3, 17, 15, ו-20. בעת הנישואים (דהיינו לפני הנישואים) היו בבעלותו של חיים מגרש ששוויו 300,000 ₪. לאחר הנישואים, חיים נטל משכנתא בסך של 300,000 ₪ שנרשמה על שמו בלבד ובכסף זה בנו בני הזוג בית פרטי על המגרש שנותר רשום על שם חיים. על הבנייה פקחה בעיקר חווה שפרשה מעבודתה כמורה לאחר ששלושת הילדים הגדולים נולדו בסמיכות צמודה זה לזה. לאחר השלמת הבנייה הושכר הנכס ודמי השכירות שימשו להחזרת המשכנתא. בתקופה זו, שנמשכה כ-15 שנים חיו הצדדים בדירה שאותה ירשה חווה מהוריה. בשנת 1999 חלה בנם האמצעי של בני הזוג ולצורך מימון הטיפול בילד. את השליש הנוותר בסך מהוריה. שני שלישי מכספי המכירה שימשו לכיסוי הוצאות הטיפול בילד. את השליש הנוותר בסך 100,000 ₪ הפקידה חווה בידיו הנאמנות של אחיה, אסף פיננסי ידוע והכסף שווה כיום כ-300,000 ₪. בתקופה זו הסתיימו גם התשלומים על המשכנתא שנטל על עצמו חיים ובני הזוג עברו לגור בבית שבבעלותו של חיים. לפני כחצי שנה (בשלהי שנת 2008), גילה חיים תגלית מדעית מרעשה שבעקבותיה הוא מעריך שיוכל לקבל בתוך שלוש שנים פרס כספי יוקרתי בסך של

15
פחות
מיליון

600,000 ₪. כמו כן, בעקבות התגלית החליט חיים לפרוש מעבודתו הקודמת והוא זכאי לפיצויי פיטורים ולזכויות פנסיה בסך של 400,000 ₪. במקביל, חתם חיים על הסכם ייעוץ ל-10 שנים עם חברת תרופות יוקרתית ובמסגרתו ירוויח כמיליון ₪ לשנה. לאחרונה, לאחר שחיים חזר מוקדם מן הצפוי מנסיעת עסקים הוא מצא לתדהמתו את חווה מקיימת יחסי מין בבית המגורים המשפחתי עם אחיינו של חיים. חיים הנזעם נטל את המצלמה וצילם בה את חווה והאחיין. לאחר מכן, נטל כסא והכה באמצעותו את חווה שהתעלפה בו במקום. בשבועיים שלאחר מכן, קללה חווה את חיים שוב ושוב לעיני הילדים אך לא נקטה באלימות פיזית.

ענו בבקשה על השאלות הבאות. בבקשה התמקדו בכל שאלה בנקודה הספציפית שעליה נשאלתם. כמו כן אנה הקפידו לענות על השאלות כסדרן שכן כל שאלה מבוססת על הסיפור הקודם.

שאלה 1: 25 נק', 2 עמודים

חיים מגיש תביעת גירושים לבית הדין הרבני כנגד חווה. הוא מצרף לתביעה צילומים של חווה עם אחיין. יומיים לאחר הגשת התביעה הוא גם מצרף מכתב נוסף לבית הדין ובו הוא מבקש לכרוך בתביעתו את מזונותיה של חווה ולקבוע שחווה אינה זכאית למזונות שכן היא בוגדת וזונה כלשונו. הוא מציין בנוסף שאין מניעה שחווה תחזור כעת לעבודתה כמורה ותפרנס את עצמה כלשונו. חווה אינה מעוניינת להתגרש והיא מגישה תביעה נגדית לשלום בית. כשבוע לאחר מכן מגישה חווה תביעת מזונות לבית המשפט לענייני משפחה. יום לאחר מכן היא פונה לבית הדין ומבקשת כי לא ירשה לחיים לצרף את הצילומים החושפניים בתביעות המונחות לפניו הן בשל העובדה שהם פוגעים בפרטיותה והן בשל העובדה שחיים עצמו בוגד בה במשך תקופה ארוכה עם מזכירתו האישית. כמו כן, היא מבקשת שבית הדין ימנע מלדון בתביעת המזונות שכן הסמכות לדון בה נתונה כבר לבית המשפט. בית הדין הרבני, מתכנס לאחר שהוגשה תביעת המזונות בבית המשפט אך לפני שהיא נדונה לגופו של עניין. בית הדין קובע שהצילומים קבילים וכי מוטלת על חווה חובה להסכים לגירושים. כמו כן הוא קובע שמסמכותו לדון במזונות חווה וכי לגופו של עניין לא מגיעים לה מזונות לאור בגידתה כפי שהיא משתקפת בצילומים המרשיעים, בהערת אגב מציין בית הדין כי גם אם הייתה חווה זכאית למזונות באופן עקרוני הרי שאין מניעה שחווה תחזור לעבודתה כמורה ומשום כך היה מקוּז ממזונותיה של חווה את השכר שאותו תוכל להרוויח כמורה.

חווה פונה אליכם לייעוץ דחוף בדבר האפשרויות לתקוף את החלטות בית הדין השונות בכל המישורים: מישור הסמכות ומישור המהות. חוו דעתכם. התייחסו בבקשה הן לדין המצוי והן לדין הרצוי.

שאלה 2: 15 נק', 1 עמוד

הניחו כעת כי בסופו של דבר קבע בית הדין כי הצילומים של חווה עם אחיין אינם קבילים ומשום כך הוא דחה את תביעת הגירושים של חיים. חיים וחווה מעוניינים שניהם להמשיך ולהתגורר בדירת המגורים המשפחתית ולהרחיק את בן זוגם מן הדירה לזמן רב ככל שניתן. מה הם הכלים המשפטיים העומדים בפני שניהם על מנת להשיג את מטרותם. התייחסו בבקשה הן לסוג התביעות שהייתם ממליצים להם להגיש והן לערכאות שבהם הייתם ממליץ להם להגיש את תביעותיהם.

שאלה 3: 12 נק' עד 1/2 עמוד

כחודשיים לאחר אירוע "הבגידה" חווה שעדיין מסרבת להתגרש מבקשת להבטיח את זכויותיה בבית המגורים וברכוש המשפחתי, לרבות ההכנסות העתידיות של חיים והיא מעוניינת להגיש תביעות בנושא לבית המשפט לענייני משפחה. חיים מעוניין לדחות את התביעה על הסף, או לחלופין לעכב את הדיון בה. כיצד ינהג בית המשפט. שימו לב כי בשאלה זו אינכם נדרשים לדון לגופו של עניין בנכסי בני הזוג אלא רק בנכונות בית המשפט לעסוק בתביעה ו/או להכריע בה ולחלופין לדחותה.

שאלה 4: 28 נק' 2 עמודים

כעת הניחו שבסופו של דבר התגרשו בני הזוג. חוו דעתכם בדבר הדרך שבה יוסדרו היחסים הכלכליים בין בני הזוג (אין צורך בשאלה זו להתייחס למזונות הילדים).

שאלה 5: 20 נ' 1 עמוד

- כיצד הייתה תשובתכם לשאלה 4 משתנה אם היו מתבררים לכם הפריטים הבאים:
1. חווה היא אחות גרושתו של חיים, ומאחר שעל פי דין תורה הנושא את אחות גרושתו חייב במוות, הם לא יכלו להתחתן לישראל הם נישאו בקפריסין.
 2. חיים פנה לבית הדין וקיבל פסק דין להתרת נישואים "לאור היחסים המקולקלים בין הצדדים" (זהו לשון הפסק).

בהצלחה!!